

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1362

Vragen van het lid **Westerveld** (GroenLinks) aan de Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media over *uitzendbureaus in het primair onderwijs* (ingezonden 14 februari 2018).

Antwoord van Minister **Slob** (Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media) (ontvangen 8 maart 2018).

Vraag 1

Kent u het artikel «Uitzendbureaus ontwrichten arbeidsmarkt primair onderwijs»?¹

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Herkent u de constatering die wordt gedaan dat er een «wildgroei van bureautjes» is en dat, doordat deze bureaus concurreren op arbeidsvoorwaarden de prijzen worden opgedreven?

Antwoord 2

Ik heb geen zicht op de ontwikkeling van het aantal bureaus dat onderwijspersoneel aanbiedt. Zoals ik in mijn antwoorden op de vragen van het lid Kwint heb gemeld, herken ik wel dat er bureaus zijn die de schaarste op de arbeidsmarkt voor het primair onderwijs aangrijpen om hun tarieven te verhogen.²

Vraag 3

Wat is uw mening over de rol van deze bureaus die basisscholen jaarcontracten aanbieden waarin honderdduizend euro voor een (soms onbevoegde) leraar wordt gevraagd, terwijl een fulltimer in vaste dienst gemiddeld zestigduizend euro kost?

¹ <https://www.aob.nl/nieuws/wildgroei-uitzendbureaus-ontwricht-onderwijsarbeidsmarkt/>

² Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2017–2018, nr. 909

Antwoord 3

Zoals ik in de eerder genoemde antwoorden op de vragen van het lid Kwint heb aangegeven, vind ik het geen goede ontwikkeling dat uitzendbureaus de schaarste op de arbeidsmarkt voor het primair onderwijs aangrijpen om de tarieven die zij in rekening brengen bij besturen te verhogen. Ik heb begrip voor de zorgen die besturen over de hoogte van deze kosten hebben. Zij zijn immers verantwoordelijk voor het werven van personeel.

Vraag 4

Vindt u het wenselijk dat uitzendbureaus pabo-studenten rekruteren, docenten verleiden over te stappen naar het uitzendbureau, eigen academies oprichten en opleidingsassistenten aanbieden om hen na een training van drie dagen zelfstandig voor de klas zetten?

Antwoord 4

Scholen en hun besturen zijn verantwoordelijk voor het aanstellen van personeel om het onderwijs vorm te geven. Hoewel scholen en besturen vaak heel creatief zijn in het vinden van oplossingen, lukt het niet altijd om voldoende personeel te vinden voor vervanging. In die situaties doen zij soms een beroep op uitzendbureaus. Ook voor de inzet van personeel via de bureaus geldt dat de bevoegdheden op orde moeten zijn. Voor bevoegde leraren geldt dat zij vrij zijn om een werkgever te kiezen. In deze tijd waarin we te maken hebben met een lerarentekort, hebben leraren meer te kiezen.

Vraag 5

Hebt u een overzicht van de bedragen die jaarlijks door schoolbesturen worden betaald aan deze bureaus? Zo nee, bent u bereid om een inschatting te maken?

Antwoord 5

In de antwoorden aan het lid Kwint heb ik gemeld niet over informatie over het gebruik van uitzendbureaus door besturen te beschikken. Daarbij gaf ik ook aan dat ik aan het verkennen ben hoe specifiekere informatie kan worden verzameld.

Vraag 6

Ziet u een rol voor het ministerie om constructies te voorkomen waarin commerciële organisaties geld verdienen aan het lerarentekort? Zo ja, wat zijn uw mogelijkheden? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Het werven van personeel is een zaak van besturen. Dat geldt ook voor de inhuur van personeel via bureaus en de tarieven daarvan. Ik vind het belangrijk om de ontwikkelingen te blijven volgen. Zoals ik ook in mijn antwoorden aan het lid Kwint heb gemeld, zal ik daarom binnenkort hierover in gesprek gaan met de PO-Raad tijdens een bestuurlijk overleg.

Vraag 7

Hoe voorkomt u dat het geld uit het werkdrukakkoord hoofdzakelijk terecht komt bij uitzendbureaus of bij adviesbureaus?

Antwoord 7

Werkdruk kent vele oorzaken die per school verschillend kunnen zijn. In het werkdrukakkoord is daarom afgesproken dat in de teams op scholen het gesprek gevoerd wordt over hoe de werkdrukkiddelen ingezet worden. De personeelsgeleding van de medezeggenschapsraad heeft instemmingsrecht op de inzet van de middelen. Ik heb er vertrouwen in dat de scholen de middelen inzetten op een manier die voor hen passend is en dat het geld niet hoofdzakelijk bij uitzend- of adviesbureaus terecht komt.

Vraag 8

Wat is uw mening over de zwijgcontracten en afkoopsommen in de contracten met uitzendbureaus? Ziet u de bedreigingen? Zo ja, ziet u mogelijkheden om dit te verbieden? Zo nee, waarom vindt u dit geen bedreiging?³

Antwoord 8

De contracten tussen besturen en uitzendbureaus, waar het hier om gaat, zijn privaat terrein. Het is een zaak aan besturen hoe zij hun personeel werven en onder welke voorwaarden zij contracten sluiten. Ik acht het niet wenselijk en mogelijk om mij hierin te mengen.

Vraag 9

Bent u bereid om met uitzendbureaus en scholen in gesprek te gaan met het doel om leraren meer zekerheid te geven en onderwijsgeld zoveel mogelijk in het onderwijs terecht te laten komen?

Antwoord 9

In het antwoord op de eerder genoemde vragen van het lid Kwint, heb ik aangegeven dat de samenwerkende besturen in Amsterdam het initiatief hebben genomen om met uitzendbureaus in gesprek te gaan over de samenwerking en tarieven. Dit vind ik een goed initiatief dat navolging verdient, want gezamenlijk staan besturen sterker dan alleen. Het werven, inhuren en aanstellen van personeel is een zaak van besturen. Daarom bespreek ik de ontwikkelingen met de PO-Raad, zoals aangegeven bij vraag zes.

Vraag 10

Deelt u de mening dat regionale transfercentra een goed alternatief zijn die de besturen een betere positie geeft om gezamenlijk het lerarentekort aan te pakken? Zo ja, ziet u een mogelijkheid om regionale transfercentra namens de aangesloten schoolbesturen aanvragen te laten indienen voor subsidie voor zij-instromers? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 10

De samenwerking tussen besturen in een regionaal transfercentrum of een vervangingspool vind ik een positieve ontwikkeling. Door met elkaar samen te werken, is het invalwerk beter te organiseren en kunnen bijvoorbeeld mobiliteit en begeleiding van starters gezamenlijk worden opgepakt. Ook kunnen regionale transfercentra en vervangingspools een rol spelen in bijvoorbeeld de voorbereiding van de subsidieaanvraag en de begeleiding van zij-instromers. Het is niet nodig om de regionale transfercentra en vervangingspools daarvoor de subsidieaanvragen te laten doen. De besturen kunnen daarover binnen het regionaal transfercentrum of de vervangingspool afspraken maken, net zoals zij afspraken maken over de bekostiging van andere activiteiten.

Vraag 11

Is het mogelijk om de antwoorden op deze vragen voor het algemeen overleg over leraren naar de Kamer te sturen?

Antwoord 11

Ik heb mijn best gedaan de vragen zo snel mogelijk te beantwoorden, maar dat lukte niet voor het algemeen overleg op 21 februari.

³ <https://www.aob.nl/wp-content/uploads/2018/02/30-34.pdf>